

Jn; 11:25-26.

Mi az élet? Mikor kezdődik, s mikor ér véget? Mi az élet értelme? S mi a halál? Felette nagy titkok ezek, melyre a legbölcsebb emberektől sem kaphatunk megnyugtató választ.

Jézus egy egészen új megközelítésben tárgyalja ezt a témát. Ő azt mondja: „Én vagyok az élet”. Vajon hogy érti ezt? Jézus újra értelmezi számunkra az élet és a halál fogalmát. Ezt látjuk Lázár feltámasztásának a történetében is. Jézus számára egész máshol húzódik a határ élő és élettelen, élet és halál között, mint ahogy mi szoktunk gondolni erre. S hogy a végéről kezdjük az élet kérdésének tárgyalását, nézzük meg, mit tanít Jézus a halálról!

Jézus azt mondja Lázáról, hogy alszik. A tanítványok nem értik meg, ezért Jézus lefordítja emberi szóhasználatra mondandóját, és azt mondja: meghalt. De Jézus számára ez csak álom, melyből fel lehet ébreszteni Lázárt, ahogy azt pár nappal később meg is teszi. Szintén e történetben mondja ki Jézus, hogy aki hisz öbenne, az nem hal meg soha. Ha bejártatott emberi fogalmainkkal dolgozunk, teljesen értelmetlen, amit Jézus mond. Szerintem, ha e mondata után nem támasztotta volna fel a négy napja halott Lázárt, akkor többé senki sem foglalkozott volna e szavakkal. Az emberek egyszerűen legyintettek volna rá: „*Bolond beszéd az, hisz mindenki meghal*”. Viszont Lázár Jézus szavára kijött a sírból, s innentől kezdve igenis kellett foglalkozni Jézus szavaival, mert láthatóvá vált, hogy a földi test levetése nem egyenlő az élet végével. Az élet nem ér véget azzal, hogy kitöltik a halotti bizonyítványunkat. Azzal sem, hogy betesznek a sírba. „*Aki hisz énbennem, nem hal meg soha*” – mondja Jézus. Aki hisz Jézusban, annak a földi halál csupán annyi, mint amikor a bábból kirepül a pillangó. Ezt ugye senki sem tekinti halálnak, sőt inkább egy szebb, egy kiteljesedettebb létformának tartjuk. Jézus pont így beszél a vele élő ember földi létének végéről. Valami véget ér ugyan, de csak azért, mert elkezdődik valami szebb, valami teljesebb, boldogabb, tökéletesebb létmód.

Ugyanakkor Jézus is tud halálról, a halál valóságáról, a valódi, iszonyatos halálról. Csakhogy ő ezt a fogalmat is másképp értelmezi, mint általában az emberek. Van halál, mely szörnyű. Jézus beszél arról, hogy emberek kerülnek a gyehennára, ahol a tűz nem alszik ki, és rettenetes szenvedés vár az odakerülőre. Nem szeretünk erről tudni, de Jézus beszél erről. Viszont Jézus nem csak azokat nevezi halottnak, akik már ott vannak. A Jelenések könyvében Jézus mondja a szárdiszi gyülekezetnek: „az a neved, hogy élsz, de halott vagy”. Pedig ott, a gyülekezetben élő emberek nem voltak még a sírban, jöttek, mentek, és még vallási tevékenységet is folytattak. Ebben a szellemben beszél a Szentírás többi helye is. „A kicsapongó ember már életében halott” (1Tim; 5:6.) – mondja Pál. Aztán az Efézusi levélben olvassuk (Ef; 2:5): „halottak voltunk a vétkek miatt”. Aztán úgy folytatódik, hogy Isten életre keltett minket Jézussal.

Azt látjuk tehát kibontakozni az Írás szavaiból, hogy minden fordítva van, mint ahogy mi gondolnánk. S azért van egy kis igazságunk nekünk is, mert nem így kéne ennek lenni, csakhogy a bűn felforgatott mindent. Ezért van az, hogy nem az életbe születünk, hanem a halálba. A teremtési rend pedig az volt, hogy az életbe szülessünk, és maradjunk is meg benne, tehát szóba se kerüljön a halál. De a bűnnel az ember elrontotta ezt. A bűn fogságába, a halál útjára születünk. Ezért az igazi élet nem akkor kezdődik, amikor megfogunk, hanem amikor megfogjuk Jézus felénk nyújtott kezét, és elkezdünk vele járni az élet útján. Ez az ÉLET kezdete. Hadd kérdezzem meg most: Elkezdte-e már élni? Feltámasztál-e már Jézussal? Éled-e Jézus közösségében az igazi életet, amely nem múló létezés, hanem kiteljesedő örökélet? Éled-e ezt? Élsz-e igazán? Vagy csak bandukolsz gondolataidat elterelve a halál útján a szenvedés és megsemmisülés felé? – Ha ez utóbbi állapotban vagy, ne haragudj, de szeretnék megzavarni benne.

De ahhoz, hogy megválaszoljuk ezt a kérdést, egy kicsit azt is járjuk körbe, hogy mi is a Jézussal való élet! Sokan azért félnek ettől, mert nem tudják, hogy mi az. Azt hiszik, – nem ritkán azért, mivel úgynevezett keresztyének rosszpéldáját látják – hogy Jézussal élni a részint unalmas, részint pedig plusz macerákat jelent. Sokan még azok közül is, akik magukat keresztyének vallják, azt hiszik, hogy a Jézussal való élet abból áll, hogy templomba kell menni (de azért oda olyan nagyon nem mennek), Bibliát kell olvasni (de ebbe sem valami buzgók), és imádkozni kell. Na, ebben az utóbbiban még aránylag a legszorgalmasabbak; néha azt mondják – ha tényleg nagy bajban vannak – *Jaj, Istenem*. Nos, nem ez az élet! De még csak nem is az, ha feszt a templomban ülök, és egész nap imádkozok. Az se az élet.

A valódi, jézusi élet egy hihetetlen színes dolog. Nem csak az, amikor csak magammal törődhetek, bulizhatok vagy kényeztethetem magam. De nem is csak az, amikor éppen továbbadom az életet, és a gyerekek körül tevékenykedek. És nem is csak a munka, de – amint említettem – nem is csak az imádság. Ez egyik sem az élet. Az élet Jézus, és Jézusban mindez benne van, és még ennél sokkal több is. Ha valakinek kétsége lenne afelől, hogy az Isten szerinti élet elég színes-e, akkor az nézzen meg egy naplementét, nézzen fel a szivárványos égre, nézzen meg néhány természetfilmet, esetleg menjen ki kirándulni egy rétre vagy egy erdőbe. Isten felfoghatatlanul színes életet teremtett nekünk. És ennek gazdagsága Jézusban élhető meg. Ne értsetek félre. Az élet oly gazdag, hogy annak is lehet színes földi élete, aki nem Jézussal él. Hisz életében

ott lehet a család. Ott lehet a feleség, (s ha nem követi ebben Jézus útmutatását; akár több is). Lehet benne értelmes munka és tartalmas szórakozás. Csak a legfontosabb szín hiányzik az életéből: az élet színe. Jézus színe, mely mindezt fényessé, étellel telivé tenné. A Jézus nélküli élet lehet olyan, mint egy szép festmény, egy értékes szobor, vagy akár egy izgalmas film. Szép, színes és élettelen. De ha Jézus megérinti, akkor megelevenedik a kép, megmozdul a szobor, és a virtualitásból a valóságba lép át a film, az életünk filmje. Ezt a csodát műveli Jézus. Lázárt kihozta a sírból, és minket is életre kelt. És ne félj! Ettől nem elszürkül az életed, hanem megtelik étellel. Döglődő kapcsolataid megtelnek szeretettel. Szülők és gyermekek találhatnak egymásra, ha Jézusban kezdenek élni. Régi sebek kezdenek gyógyulni. Házasságok állhatnak helyre. Emberi kapcsolatok rendeződnek. Persze némely kapcsolatok úgy, hogy lezárulnak. Viszont kapunk egy csomó új testvért. Hány és hány olyan beszámolót hallottam, hogy „Egyke voltam, de mióta Jézussal élek, nagycsaládos lettem. Lett egy csomó testvérem a gyülekezetben”. S ezek az emberi kapcsolatok nem múlandóak. A mennyben is együtt leszünk. És itt, a földön is tartósak, ha Jézus ott van bennük, mert akkor mindig regenerálódni tudnak a bocsánatkérés és megbocsátás által, s ez gyógyító, mert ott van mindezekben Jézus s az isteni, el nem múló szeretet.

Jézussal más lesz a munka. Amit addig esetleg lélektelenül végeztél, most egyszerre csak lelkesítő lesz. Mert úgy végzed, mint aki az Úrnak szolgál veled, és a munkád is a Jézusról szóló bizonyágtételek része lesz. És más lesz a szabadidőd is. Megszentelődik. És ez nem azt jelenti, hogy szabadidőd minden percét imával, igeolvasással meg templomban üléssel töltenéd, bár nyilván örömmel szólítod meg a veled lévő Jézust, és szívesen dicséred őt a gyülekezet közösségében. De Jézus ott lehet veled a strandon, a játékban, tévénézés közben és minden más szabadidős tevékenységben is. S az ő jelenlététől mindez még élvezetesebbé válik. Kicsit olyan ez, mint hogy egy szép várost megnézni bizonyára egyedül is élmény. De mennyivel jobb, ha ott van az emberrel a szerelme! S ha még Jézus is ott van, akkor az már csakugyan a nagybetűs élet. És Jézus ott van. Ha vágysz rá, ő ott van. Ezért ha nincs is az emberek közt társad, Jézusban élve akkor sem vagy egyedül. Nem vagy magányos. Én is tapasztalom ezt, mikor néha napján egyedül lennék, de nálam sokkal hitelesebben számolnak be erről olyan emberek, akik magukra maradtak. Özvegyek, magányosan élnének. De mégsem, mert velük van az Úr. Fantasztikus dolgok ezek. Jézussal élni, na, az már az élet. Mert Jézus az ÉLET.

S a veled való kapcsolatot is sokkal szívesebben lehet megélni, mint ahogy azt sokan képzelik. Sajnos hagyománya van annak, hogy elszürkítsük a református kegyességet, és szűk sémák alapján éljük meg életünknek a legcsodásabb részét, a hitéletet. Régi, rutinos reformátusok mondják olykor, hogy mi minden **nem kell** az üdvösséghez. Nem kell hangosan imádkozni, nem kell imaközösség, mert nem ezen múlik az üdv. – Mit mondjunk? Nem ezen múlik. De nem kell közös csendes ima sem, mert azon sem múlik. Nem kell letérdelve sem imádkozni, mert a testhelyzetem sem múlik. Nem kell sok hangszerrel dicsőítve énekelni az Úrnak, mert egy hangszerrel is jó. Nem kell kiscsoportba járni, nem kell hitélményeinket továbbadni. Nem rég egy nagyon-nagy nevű református bizonygatta nekem (nem Pakson), hogy a gyerekeinket sem kell hitben nevelni. Azon sem múlik az üdv. Azért ez utóbbival egy picit vitatkoztam, de rendben van, mondjuk ki, nem ezen múlik az üdv, hanem azon, hogy Jézus megváltott, Isten pedig kiválasztott az üdvösségre. Így van, és ez „nagyon református”. „Nagyon kálvini”. De! Ennyiből az is igaz, hogy a földi élet fenntartásához nem kell rántott húst enni, se lúdláb tortát, se uborkasalátát, és arra sincs szükség, hogy egy váltásnál több ruhánk legyen. Elég, ha minden nap ugyanazt esszük. Kicsit egyoldalú, kicsit unalmas, kicsit vitaminhiányos, de végül is a vegetáláshoz elég. Na de miért élnénk így, ilyen unalmasan, savanyúan és egészségtelenül, ha lehet változatos és élvezetes életünk is? Miért ennénk csak egyfélért? És miért ne imádkoznánk sokféleképpen, s miért mindig pont ugyanúgy tartanánk az istentiszteletet, és miért ne színesítenénk kevésbé megszokott módozatokkal, akár a technika adta új lehetőségekkel, mintegy új ízekkel a hitéletünket? Ha benne van Jézus, nyugodtan színesíthetünk, mert Isten alkotta a világ összes színét, Jézus pedig élővé és ragyogóvá teszi ezeket a színeket.

S mert ez így van, hadd zárjam most azzal ezt az ígéhirdetést, hogy arra hívjalak titeket, hogy ha Jézussal éltek, ha már Jézusban életetek van, akkor élvezzétek ki ennek az életnek minden sokszínűségét, éljétek színes, a jézusi szeretettel bearanyozott életet, hogy így mutassátok fel a Jézust még nem ismerő emberek előtt, az igazi életet, melyet magyarázni ugyan nehéz, de melyet élni nagyon-nagyon jó. Ámen.

1. Hagy-e az ige kétséget az örökélet felől? Keressetek a feltámadásra és örökéletre vonatkozó ígéket, és keressétek ki az igemagyarázatban idézett ígéket is!
  - a) Híszel-e a feltámadásban és örökéletben? Hogyan gondolsz saját halálodra? Mersz-e róla beszélni, és segít-e neked Jézus szava abban, hogy szembe nézz a földi élet elmúlásával?
  - b) A Jézussal való kapcsolatot mennyire tudja áthatni az életedet? Hogy jelenik meg emberi kapcsolataidban, munkádban, szabadidődben, vallásgyakorlatodban? Vallóban szebb, „fényesebb” lett tőle életed?

- c) Örölsz annak, hogy a hitéletet, a vallásgyakorlást is változatos formákban élheted meg, vagy kizárólagosan ragaszkodsz a már nagyon megcsontosodott formákhoz? Zavar az, ha valamelyik új forma neked nem tetszik, de mások örömmel gyakorolják? Segítheti az egyház megújulását a színesedő hitélet?